

BARBARA STRZAŁKOWSKA, *Rozporządzenia dotyczące kobiet w Kpł 15, Rozprawy i Studia Biblijne 20*, Warszawa: Vocatio 2006, ss. 206.

Oficyna wydawnicza Vocatio wydała ostatnio, w znanej i cenionej serii wydawniczej *Rozprawy i Studia Biblijne*, pracę Barbary Strzałkowskiej pt. *Rozporządzenia dotyczące kobiet w Kpł 15*. Autorka podjęła się bardzo trudnego zadania ułatwienia polskiemu czytelnikowi zrozumienia specyficznych fragmentów Słowa Bożego, którymi są przepisy Księgi Kapłańskiej traktujące o kobietach. Chociaż większość zagadnień omówionych w prezentowanej pracy nie jest już aktualna w sensie normy prawnej, jednakże wszystkie omawiane rozporządzenia są wciąż w pełni Słowem Bożym i jako takie mają być odczytywane i interpretowane. W tym miejscu warto zauważyć, że tytuł książki wydaje się przyjęty niezbyt trafnie. Autorka analizując Kpł 15 słusznie omawia całokształt zagadnień związanych z nieczystością w aspekcie płciowości ludzkiej. Oprócz kwestii dotyczących kobiet zostały więc w pracy uwzględnione także zasady odnoszące się do mężczyzn.

Praca Barbary Strzałkowskiej ma klasyczny układ: składa się z trzech rozdziałów uzupełnionych Wprowadzeniem i Zakończeniem. Wprowadzenie zawiera obszernie omówienie dotychczasowego stanu badań i literatury przedmiotu. W rozdziale pierwszym Autorka przeprowadziła, niezbędne w biblijnej pracy naukowej, analizy krytyczne: tekstualną i literacką. Dokonała także tłumaczenia omawianej perykopy na język polski a także zaproponowała przyjęcie własnego podziału tekstu biblijnego na poszczególne perykopy. Służy to lepszemu odczytaniu tekstu, gdyż struktura tekstu nie jest tylko kwestią formalną, lecz także swoistym sposobem przekazu treści.

Druga, jak się wydaje najważniejsza część pracy poświęcona została Analizie egzegetycznej Kpł 15,1-33. Rozdział ten jest nie tylko obszerny objętościowo, lecz przede wszystkim

niezwykle bogaty w treść. Autorka omówiła kolejno każdy wers badanej perykopy, wykorzystując przy tym wspomniany powyżej podział na mniejsze jednostki literackie. Uznanie budzi ogromna erudycja filologiczna, jednak pewien niedosyt powoduje pobieżne potraktowanie zagadnień teologicznych. Jest to wprawdzie uzasadnione strukturą pracy, w której wnioski teologiczne zebrane zostały w rozdziale trzecim, jednak wydaje się, że bardziej celowe byłoby ściśle powiązanie teologii z tekstem. Jest to oczywiście teza dyskusyjna i Autorka miała prawo dokonać takiego wyboru.

Rozdział trzeci ukazuje czytelnikowi szeroką panoramę potencjalnych interpretacji tekstu poczynając od egzegezy judaistycznej (talmudycznej) poprzez dzieła Ojców Kościoła (wśród których omawiane teksty nie cieszyły się zbyt dużą popularnością i były interpretowane raczej przy uwzględnieniu sensu alegorycznego a nie wyrazowego) aż po koncepcje biblistów nowożytnych. Warto zwrócić uwagę na fakt, że Autorka nie poprzestała na zrelacjonowaniu opinii innych badaczy, lecz zaprezentowała także rezultaty własnej refleksji.

Pracę wieńczy obszerna wielostronicowa bibliografia będąca dobrym punktem wyjścia dla dalszych badań nad przedstawionymi problemami.

Praca zredagowana została niezwykle starannie, chociaż jak w każdej publikacji nie udało się uniknąć kilku redakcyjnych pomyłek. Paradoksalnie fragment, od którego zapewne wielu czytelników będzie chciało rozpocząć lekturę książki, traktujący o własnych wnioskach Autorki umieszczony został w spisie treści z niewłaściwym numerem strony.

W wielu krajach problematyka kobieca w Biblii cieszy się dużym zainteresowaniem. Wydaje się, że w porównaniu z piśmiennictwem zagranicznym polska literatura przedmiotu przedstawiała się dotychczas niezwykle skromnie. Z tym większym zadowoleniem przyjąć należy kompetentne opracowanie, które wypełnia tę lukę.

Ks. Dariusz BARTOSZEWICZ